

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

منية المرید

آداب مناظره ۳

جلسه ۱۴۳

بندانی نیشابوری

شروط و آداب مناظره

کسی که با نیت الهی مناظره می کند دارای علامت های زیر است (که شرایط و آداب مناظره نیز از همین علامت ها فهمیده می شود):

هنگام جستجوی حقیقت، مانند کسی است که دنبال گمشده خویش می گردد، هر وقت به گمشده خویش رسید شکر گزار و خوشحال است و برایش فرقی نمی کند این گمشده را خودش پیدا کند یا شخص دیگر؛ پس چنین شخصی، طرف مقابل خود در مناظره را یار و یاور خود در رسیدن به حق می بیند نه دشمن؛ و اگر طرف مقابلش او را از خطایش آگاه کرد و حقیقت را به او نشان داد، از او تشکر می کند.

هم بحث خودش را از پرسیدن سوال های متعدد یا آوردن دلیل های مختلف منع نمی کند بلکه به او اجازه می دهد هر آنچه به ذهنش خطور کرد را مطرح کرده یا بپرسد و از لابلای سخنان او آنچه را برای رسیدن به حق نیاز دارد استفاده می کند و اگر از میان کلام او مراد خود را پیدا کرد و به حقیقت رسید، آن را اخذ کرده و شکر گزار است، حتی اگر شخص گوینده از حقیقت سخن خود غافل باشد، زیرا هدف اصلی، رسیدن به حقیقت است حتی اگر این حقیقت، در کلامی باشد که چندان مناسب نیست.

لذا گفتن سخنانی، مثل: این سخن تو را قبول نمی کنم، این حرفت با حرف قبلی ات فرق دارد و...

فقط از روی عناد و لجابت است و باعث خروج از مسیر صحیح می شود.

با کسی مناظره می کند که استقلال علمی دارد تا در طلب حق، از او استفاده علمی کند؛ در حالی که غالبا افراد از مناظره با علماء و بزرگان طفره می روند تا مبادا حق و حقیقت به دست آنها اظهار شود و مایل به مناظره با افراد پایین تر از خود هستند تا اباطیل خود را به خورد آنها بدهند.